

ISTINA

ISTINA-Mesačný informačný bulletin

BRATSTVA PRAVOSLÁVNEJ MLÁDEŽE na Slovensku

Ročník 1/1994

2. číslo - Február

2. február - Svetový deň pravoslávnej mládeže

Milí čitatelia! Rok 1993 sa niesol v duchu 40. výročia existencie organizácie SYNDESMOS-u, ktorá združuje mladých pravoslávnych kresťanov na celom svete. Táto organizácia vznikla v roku 1953, ale aktivity, ktoré neskôr viedli k vzniku Syndesmos-u sa už vyvíjali oveľa skôr.

Už v roku 1930 delegáti na pravoslávnej konferencii v Tessalonikách /Grécko/ upozorňovali na rastúce duchovné problémy mládeže: na koordináciu vývoja, ktorý by mohol pomôcť priniesť autentickú obnovu v Cirkvi v novej situácii, na posilnenie vzťahu medzi hierarchiou a veriacimi, na podporu duchovného vývinu mladých ľudí, na aktivizáciu misijnej činnosti Cirkvi.

Neskôr v roku 1949 sa zúčastnilo 25 mladých pravoslávnych ľudí na stretnutí v Bossey /Švajčiarsko/, aby sa modlili a študovali zodpovednosť v súčasnej situácii. Pomoc Svetovej rady Cirkvi urobila toto stretnutie možným a jeho hlavnou úlohou bolo riešiť otázky mladých a ekumenizmu. Boli vytvorené tri skupiny, ktoré pracovali na rozdielnych témach:

1. dogmatická základňa,
2. metódy práce,
3. ekumenizmus.

The World Fellowship

SYNDESMOS

of Orthodox Youth

Ich práce boli prednesené na vyhradených seminároch. Večerné stretnutia obsahovali informácie o náboženskej situácii, a lebo práci mládeže v rôznych pravoslávnych krajinách. "Boli sme presvedčení, že sme pracovali v Cirkvi a v spoločenstve celého kresťanského sveta" /George Khodre 1949/. Pravoslávna konferencia v Bossey, hoci skromná, pripojila svoje svedectvo o neustálej prítomnosti Isusa Christa na Zemi.

Už o štyri roky neskôr, na stretnutí v Sérves /Francúzsko/ v roku 1953 bol oficiálne položený základ novovzniknutej organizácie pravoslávnej mládeže SYNDESMOS a toto stretnutie sa stalo jej prvým generálnym snemom. Za prezidenta bol menovaný popredný pravoslávny teológ Paul Evdokimov a za sekretára John Meyendorff /Francúzsko/ a Marko Marković /Srbsko/. Od roku 1953 do roku 1993 sa uskutočnilo 14 generálnych snemov na 4 kontinentoch v 9 krajinách sveta.

BPM na Slovensku bolo oficiálne začlenené do tejto organizácie v roku 1992 spolu s BPM v Českých krajinách. Dnes Syndesmos združuje mladých pravoslávnych ľudí v 32 krajinách sveta a jeho úlohou je, aby ideály lásky, vzájomnej ľudskosti a slobody prenikli do srdc všetkých mladých ľudí a spoločnými silami, modlitbami a prácou sa starali o mier vo svete a zvestovanie Evanjelia.

Redakcia

Svätí pravoslávnej Cirkvi **Sv. mučeník Polykarp,** **biskup smyrnský** **(Sviatkujeme: 23. februára - 8. marca)**

Sv. Polykarp, biskup smyrnský, sa narodil okolo roku 80. Žil v Malej Ázii v meste Smyrna. Už v detsve stratil rodičov. Vychovávaný bol zbožnou vdovou Kallystou. Po smrti nevlastnej matky sv. Polykarp rozdal svoj majetok a žil mravným životom, slúžiac chorým a nevládnym. Veľmi si ho obľúbil sv. Vukol, biskup smyrnský. Vysvätil ho na diakona a ustanovil v chráme za kazateľa.

V tom čase ešte žil sv. Ján Bohoslovec (Teológ). Sv. Polykarp bol jeho dobrým spoločníkom a spre-vádzal ho na jeho apoštolských cestách. Biskup Vukol ho rukopoložil (chirotonizoval) na kňaza a onedlho ho navrhol za biskupa na smyrnskú katedru. Pri vysviacke na biskupa sa mu zjavil Isus Christos. Sv. Polykarp s apoštolskou horlivosťou vedol svojich veriacich žil v malej obci neďaleko Smyrny. Keď prišli za ním vojaci, sv. Polykarp im šiel oproti a prikázal ich nasýtiť. Sám sa v tom čase začal modliť, pripravujúc sa tak na svoje mučenie. Jeho mučenie a smrť sú opísané v *"liste kresťanov smyrnskej cirkvi k iným cirkvám"*, v jednej z naj-starších pamiatok kresťanského písomníctva.

V roku 161 nastupuje na rímsky trón imperátor Marcus Aurelius, ktorý kresťanov kruto prenasledoval. Pohanovia sa domáhali, aby cisár hľadal sv. Polykarpa - *"otca všetkých kresťanov"* a *"zvodcu celej Ázie"*. V tom čase sv. Polykarp na prosbu svojich veriacich žil v malej obci neďaleko Smyrny. Keď prišli za ním vojaci, sv. Polykarp im šiel oproti a prikázal ich nasýtiť. Sám sa v tom čase začal modliť, pripravujúc sa tak na svoje mučenie. Jeho mučenie a smrť sú opísané v *"liste kresťanov smyrnskej cirkvi k iným cirkvám"*, v jednej z naj-starších pamiatok kresťanského písomníctva.

Na súde pevne vyznával svoju vieru v Christa, za čo bol odsúdený na smrť upálením. Prenasledovatelia kresťanov ho chceli pribíť na stĺp, ale sv. Polykarp im pokojne povedal, že z ohníka neodíde a tak ho len pri-viazali povrazom. Plameň obkolesil svätého a ani sa ho nedotkol, zomknúť sa vo vzduchu nad jeho hlavou. Keď videli, že mu oheň neškodí, skupina pohanov a Židov žiadala, aby bol stáť. Keď to urobili, vyteklo z neho také množstvo krvi, že uhasilo plameň. Telo sv. mučeníka Polykarpa spálili. Smyrnskí kresťania si s úctou vzali jeho čestné ostatky.

Spracovala T. Lauruska

Z činnosti skupín BPM

Bardejov - V čase od 13. - 17. 12. 1993 Bratstvo pravoslávnej mládeže v Bardejove vykona-lo akciu ku dňu sv. Nikolaja Divotvorcu. V priebehu celého týždňa sa na prvej, tretej, piatej, šiestej a siedmej základnej škole v Bardejove vyučovali dve hodiny náboženstva, na ktorých bola prednáška o živote a skutkoch sv. Nikolaja, ako aj zodpovedané otázky nábožensko-cir-kevného života v spomínanej obci. Pred koncom vyučovacích hodín každý žiak pobožkal ikonu sv. Nikolaja a dostal skromný darček so sladkosťami. Žiaci dostali za domácu úlohu napísať všetko, čo si zapamätali o sv. Nikolajovi a taktiež ako oslavujú tento sviatok doma s rodičmi a aké zvyky si pamätajú ich starí rodičia. Nakoniec žiaci zaspievali pieseň **"O kto, kto Nikolaja ľubí..."**, ktorú sa už vopred naučili naspamäť. Všetci tieto hodiny prežili ozaj sláv-nostne. Sv. Nikolaj v tomto roku potešil v Bardejove 90 detských srdc.

Prešov - Dňa 19. 12. 1993 pravoslávna mládež v Prešove pripravila pre deti prešovskej far-nosti program pri príležitosti sviatku sv. Nikolaja. Pravoslávni veriaci a prešovské deti sa v ten-to deň zišli o 16. h v aule PBF v Prešove, kde program otvoril správca farnosti prot. M. Švajko. Po úvodnom slove prešovská mládež krátkou scénkou priblížila deťom jeden z dobrých skut-kov sv. Nikolaja. Potom sa k deťom prihovril aj náš vладыka Nikolaj, arcibiskup prešovský a celého Slovenska. Deti boli obdarované sladkými darčekomami a ikonami sv. Nikolaja a Presvä-tej Bohorodičky. Tento pekný večer bol ukončený modlitbou.

Trebišov - V dňoch 3. - 4. 12. 1993 pravoslávna mládež v Trebišove pripravila milé prekvapenie pre tých najmenších. Prvý deň sa v chráme Preobrazenia Hospodňa v Kašove jeden z bratov bohoslovcov v preoblečení za sv. Nikolaja prihovoral prítomným veriacim, ale hlavne deťom. Ešte v ten istý deň zavítal sv. Nikolaj aj do pravoslávnej farnosti Brezina, kde podobne ako v Kašove potešil najmenších sladkými darčekom. V nedeľu 4. decembra sv. Nikolaj navštívil pravoslávne deti v Trebišove, ktoré ho privítali známou piesňou "**O kto, kto Nikolaja ľu-bit...**". Nikolaj bol štedrý aj k deťom v Zemplínskom Hradišti, ktoré mu predviedli ako sa vedľa modliť a spievať náboženské piesne. Týmto sa BPM v Trebišove chce srdečne poďakovať všetkým duchovným otcom, ktorí sa takto pričínili o duchovnú radosť nielen pre deti, ale aj pre všetkých veriacich.

Prešov - Dňa 19. 12. 1993 sa vedenie BPM zúčastnilo na sv. liturgii konanej v deň sviatku sv. Nikolaja Divotvorca. Na liturgii vладыky Nikolaja pozdravilo, okrem prítomných duchovných, študentov PBF a zamestnancov ÚER v Prešove, aj vedenie BPM v osobe prezidenta Jána Kupca, ktorý pri príležitosti jeho sviatku vладыkovi zaželal veľa zdravia, Božej milosti a ešte veľa síl v jeho namáhavej arcipastierskej službe.

Medzilaborce - 18. 12. 1993 pravoslávna mládež v Medzilaborciach pripravila milé prekvapenie pre tých najmenších. Spolu s prot. o. M. Hrustičom sme boli potešiť detské nevinné tváričky z domova pre mentálne postihnutých v Osaďnom. Pripravili sme si niekoľko pesničiek k sv. Nikolajovi a samozrejme boli pripravené aj darčeky. Na začiatku o. Hrustič slúžil krátky moleben za chorých, po molebni za spevu pesničiek boli rozdane darčeky. Pohľad na rozžiarené oči plné radosti nám prezrádzali veľmi veľa. Po krátkom rozhovore s deťmi, po prezretí si izieb sme sa rozlúčili s deťmi, lebo v Hostoviciach už na nás čakali deti z detského domova.

Deti sa našej návšteve veľmi potešili, najviac sa však potešili, pravdaže darčekom. Boli sme milo prekvapení, keď deti pre nás pripravili krátku program. Spoločne sme si zaspievali niekoľko pesničiek. Ani nevieme ako a 2 hodiny našej návštevy sa skončili. Rozlúčili sme sa so slzami radosti v očiach. Naše sobotňajšie putovanie sme ukončili večerňou v Čabinách.

V nedeľu 19. 12. 1993 po sv. liturgii čakali na nás deti v Čabinách, vo Vydrani a Palote. Poslednou našou zastávkou bol náš krásny chrám v Medzilaborciach. O. prot. M. Bega na úvod povedal niekoľko krásnych viet o sv. o. Nikolajovi. Plný chrám detí pesničkou "**O kto, kto Nikolaja ľu-bit...**" privolali do chrámu o. Nikolaja, ktorý rozdal 110 balíčkov.

Naša pravoslávna mládež v Medzilaborciach by týmto chcela poďakovať v prvom rade o. prot. Hrustičovi, o. prot. Rosičovi, o. prot. Begovi, bohoslovcom V. Bardzákovi a M. Gubíkovi. Ďakujeme všetkým, ktorí na tejto Bohu milej akcii s nami spolupracovali. Ďakujeme našim sponzorom za finančnú výpomoc.

Test:

1. Sv. Prijímanie je:

- obyčajné víno a chlieb podávané na Christovú pamiatku,
- skutočné telo a krv Christova,
- symbol poslednej večere.

2. Tri liturgie konané v pravoslávnej Cirkvi sú:

- Sv. liturgia, ranná a večerná bohoslužba.
- Liturgia sv. Jána Zlatoústeho, sv. Efrema Sýrskeho a sv. Gregora Veľkého
- Liturgia sv. Jána Zlatoústeho, sv. Bazila Veľkého a liturgia vopred posvätených Darov.

3. Veľký pôst sa začína v:

- pondelok,
- piatok,
- sobotu večer.

4. Biblia je:

- história židovského národa,
- život Isusa Christa,
- Božie Slovo.

5. Kňaz v pravoslávnej Cirkvi:

- disponuje zvláštnymi silami, ktoré mu umožňujú konať zázraky,
- je muž vysvätený biskupom, aby konal bohoslužby, učil a viedol ľudí k Bohu,
- nahrádza Christa ako hlavu Cirkvi.

6. Najdôležitejšia časť chrámu je:

- a) predsieň /babiniec/,
- b) chrámová loď,
- c) oltárna časť.

7. Štyria evanjelisti sú:

- a) Matúš, Marek, Lukáš, Ján,
- b) Lukáš, Ján, Peter, Pavol,
- c) Marek, Lukáš, Ján, Tomáš.

8. Koľko je vo svete Cirkví:

- a) dve,
- b) jedna,
- c) mnoho.

9. Ktorý z uvedených sviatkov je v pravoslávnej Cirkvi nazývaný "Sviatok Sviatkov":

- a) Roždestvo Christovo,

- b) Bohozjavenie Hospodne,
- c) Pascha Christova.

10. Pri obetovaní Christa došlo k stretnutiu so:

- a) sv. Simeonom a prorokyňou Annou,
- b) Joachimom a Annou,
- c) Zachariášom a Alžbetou.

Spracovala M. Sičáková

Vážení čitatelia!

Uverejňujeme mená výhercov z minulého čísla: MARTIN DEMČÍK, Bežovce 313, ŽANETA ŽUPINOVÁ, Slovinky 170 a ANDREA HULMANOVÁ, Michalany 21. Výhercom blahoželáme a posielame vecné ceny.

Prosíme, aby ste sa vo väčšom počte zapojili do našej súťaže. V tomto čísle sme pre Vás pripravili test. Dúfame že sa nám ozvete vo väčšom počte.

Zo sveta pravoslávnej mládeže:

Svetová organizácia Syndesmos informuje svojich členov o stretnutiach, ktoré sa budú konať v roku 1994:

5. - 11. február - Fínsko

- Pravoslávna mládež a ekumenizmus.

Konferencia: Výzva súčasnosti - nádeje do budúcnosti.

6. - 13. marec - Francúzsko

- Príprava pracovníkov pravoslávnej mládeže.

10. - 17. apríl - Rumunsko

- Pravoslávna mládež. Seminár: O ekológii.

20. - 26. jún - Rusko

- Mládež, kultúra, národnosť. Seminár: Duchovný život.

Pravoslávna mládež v Poľsku pozvala dvoch členov BPM zo Slovenska na mládežnícke stretnutie pravoslávnej mládeže v Poľsku, ktoré sa uskutoční v dňoch 20. - 29. mája 1994 v Grabarke.

Takisto pozývajú 5-6. reprezentantov z našej organizácie na pripravované pracovné tábory, ktoré sa uskutočnia v dňoch 1. - 10. júla, 11. - 20. júla a od 21. - 30. júla. /Zájemci prihláste sa na našu adresu do 1. júna/

Svetová organizácia pravoslávnej mládeže Syndesmos vyhlasuje na deň 2. februára (Svetový deň pravoslávnej mládeže), semináre, prednášky, besedy na rôzne témy, ktoré sa dotýkajú mladých pravoslávnych kresťanov na celom svete.

BPM na Slovensku pripravuje:

5. február

- Duchovný koncert v Košiciach spojený s veselico.

26. február

- Stretnutie Výkonného výboru v Prešove.

Vychádza 1x mesačne; uzávierka do 15. dňa mesiaca, náklad 300 ks, bezplatne. Vydáva: BPM na Slovensku, IČO: 17075947, Pizenská 7, Prešov 080 01, s požehnaním vладыky Nikolaja, arcibiskupa prešovského a Slovenska; pre vnútorné potreby Cirkví.

Edičná rada: redaktori Marek Gubík, Bohumil Vopršálek, Grafika Michal Džugan.

DTP - Proxíma autorské práva vyhradené.

Rediguje Prof. ThDr. Š. Pružinský, CSc.